

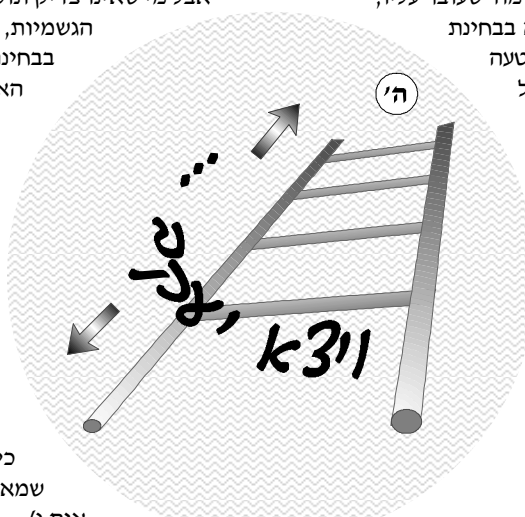
השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אורסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ויפגע במקום וילן שם ... (בראשית כח, יא)

זוה בחינת ויפגע במקום וילן שם כי בא אברהם כתיב: וירא את המקום מרחוק. וביעקב כתיב: ויפגע במקום. כי הוא זכה יותר, כי זכה לפגוע ממש במקום (וכמובא בזוהר הקדוש) אך אף על פי כן ידע שעדיין המקום רחוק מאד עד עת קץ. ועל כן: וילן שם, שמרמו על צרות חשכת הגלות, כמובא. כי בא השמש ששקעה שלא בעונתה. זהו בחינת מה שעובר על כל אחד שלפעמים בחמלת ה' נפתח לו אור גדול ונדמה לו שבודאי יהיה איש כשר כראוי ואחר כך פתאום נחשך לו כאילו בא השמש ממש פתאום שלא בעונתה, ואז הודיעו לו ליעקב בחלום שכל זה הוא בחינת והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, שזהו כל עבודת האדם שצריך לילך מדרגא לדרגא, כמו שעולין בסולם. והנה מלאכי אלקים - שהם הצדיקים - עולים ויורדים בו, שצריך שיהיה להם כמה עליות וירידות, כי קודם העליה צריך שיהיה ירידה והירידה היא תכלית העליה.

על כן אל ישתומם האדם ואל יפול בדעתו מכל מה שעובר עליו, על כן אל יטעה בין בעליה בין בירידה, היינו כשהוא בבחינת איזה עליה שרואה איזה ישועה והתנוצצות, אל יטעה שכבר האור שלו, רק ידע שעדיין הוא רחוק מאד. ועל ידי זה לא יפול כשרואה אחר כך שנחשך אצלו האור שהוא בחינת ירידה, כי באמת אף על פי כן האור שהאיר לו לא נכבה ולא נסתלק ממנו, כי אור חסדו יתברך מאיר עליו תמיד. רק שהכל הוא בבחינת **ממרחק תביא לחמה** ובבחינת **וירא את המקום מרחוק**, אבל סוף כל סוף יגמור ה' יתברך מה שהתחיל ויטיב עם כלל ישראל ועם כל אחד ואחד בפרטיות, רק שצריכים להיות מצפים לישועה תמיד, בבחינת **וכל עיין לך תצפה**. וכמו שאומרים: **כי לישועתך קווינו כל היום ומצפים לישועה**. (לקוטי הלכות – הלכות שילוח הקן – הלכה ה, אות י)

ויגד יעקב לרחל ... (בראשית כט, יב)

כל העסק של יעקב עם לבן הארמי - מתחילה ועד סוף - הכל היה בעניין בירור ההלכות, לבטל ההתנגדות של המתנגדים והחולקים, שמשם כל קלקול הדורות וחורבן בית המקדש ואריכות הגלות, בעוונותינו הרבים, שהכל על ידי מחלוקת ושנאת חנם, שעל ידי זה נחרב הבית המקדש ועדיין מתארך הגלות, בעוונותינו הרבים. וכל המחלוקת נמשך מההתנגדות שנמשך על ידי שלומדים שלא לשמה - רק בשביל ממון וכבוד - עד שרואים בהתורה רק בחינת השמאל וכו' עד שנעשה להם פה לדבר עתק בגאווה על הצדיקי אמת וכשרי הדור, כמו שכתוב שם (לקוטי מוהר"ן א' - סימן יב) שבאר כל זה על הפרשה של **וישק יעקב לרחל** וכו' **ויגד יעקב לרחל** וכו'. ומזה נוכל להבין רמזים שכל שאר הפרשה נאמרה על זה.

ועל כן, טרח יעקב לברר כל העשירות מלבן דייקא, כי כל נפילתו של החולק והמתנגד - בחינת לבן - הוא מחמת העשירות שנמשך משמאל של התורה כנ"ל. ובעוונותינו הרבים, בכל דור ודור, הסטרא אחרא מתגברת עד שהחולקים בחינת לבן ממשכיכים העשירות אצלם. ורוב העשירים כרוכים אצלם מחמת שהם בבחינת שמאל שמשם העשירות. ובאמת כל העשירות והפרנסה של כל העולם נמשך רק מבחינת יעקב, שהוא איש אמת, בחינת **יעקב איש תם**, שהוא בחינת הצדיק האמת שלומד תורה לשמה ותורתו זכה בלי פסולת כלל, רק לטובת העולם נוטה לאיזה בחינה דקה של שלא לשמה כדי להמשיך פרנסה ועשירות לעולם ושם בשרש שפע העשירות שממשיך הצדיק האמת, שם העשירות זך ונקי מאחיות הסטרא אחרא.

אבל כשהלמדן שאינו כשר לומד תורת התנא ונוטה רק לבחינת שמאל שלא לשמה הגשמי והפגום מאד להתייר ולקנטר ולהקרא בשם רבי ורב בשביל עשירות וממון לבד ועושה מהתורה קרדם וטרה וכו', אזי יורד העשירות חס ושלוש ונופל להסטרא אחרא ומגיע העשירות על פי רוב לאותם שהם בחוץ בבחינת שמאל שהוא הסטרא אחרא שהם העכו"ם והרשעים וכו'.

וכל זה נמשך מחטא אדם הראשון שחטא בזה על ידי חוה אשתו בעצת הנחש הקדמוני, שהיה ערום מכל חיית השדה ערום מכל בערמימיות - בחינת לבן הארמי - שהסית את חוה תחילה שהיא בחינת תורה שבעל פה שהיא בחינת רחל בחינת **אשה יראת ה'**, שזוהו בחינת חוה שהוא בחינת הדבור שהוא בחינת תורה שבעל פה, בחינת **ולילה ללילה יחוו** וכו'. והרמאי הנחש הסית אותה שתגלה פנים בתורה שלא כהלכה, להתיר אכילת עץ הדעת טוב ורע, כמו שכתוב **לא מות תמותון** דחפה עד שנגעה בו, ולמד קל וחומר של שקר: כשם שאין מיתה בנגיעה וכו'. כי כבר מבואר אצלנו שכל העשירות נמשך מהאשה, כי האשה בבחינת שמאל לגבי בעלה שהוא בחינת ימין, ומשם העשירות, וצריך לאכללא שמאלא בימינא ואז ננתקן הכל כידוע. ואז הצדיק מברר ומעלה כל ההלכות - שהם תורה שבעל פה - לבחינת חיבוק ונישוק וזיווג, כמו שכתוב שם בסוף התורה הנ"ל. וכל היחודים של הצדיקי אמת וזיווגיהם בגשמייות נמשך רק משם, שזהו בחינת זיווג יעקב ורחל והנשוקין, בחינת **וישק יעקב לרחל** וכו'.

אבל מי שאינו צדיק ונוטה לתאוות הגשמייות כפי נטייתו אל תאוה הגשמייות, כן נופל לבחינת שמאל. ועל ידי זה גם כל לימודו בבחינת שמאל וכו'. על כן כל תיקונו רק על ידי צדיק האמת הגדול במעלה - שהוא בחינת יעקב - שהוא קדוש וטהור בתכלית הקדושה מתאוה זאת, ובין בזיווגו בין בלימודו התורה, כל כוונתו רק לשמים לבד, לעורר זיווגין ונישוקין העליונים, בחינת וישק יעקב לרחל וכו'.

אבל הנחש הסית את חוה עד שהסיתה את האדם עד שנטה מזה ונפל לבחינת שמאל לבחינת תאוה הגשמיית, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל שאדם הראשון פגם בברית, ועל ידי זה גילה פנים בתורה שלא כהלכה, שהוא בחינת אכילת עץ הדעת טוב ורע. ועל כן נתקלל דייקא בעניין הפרנסה, כמו שכתוב **בעיצבון תאכלנה** וכו', כי עיקר הפגם מגיע אל הפרנסה שנמשך מבחינת שמאל. (לקוטי הלכות – הלכות ראשית הגז – הלכה ה, אות ג)

עצות

(לקוטי עצות – תענית – אותיות ז-יא)

תענית מבטל המחלוקות, הן מחלוקות בגשמייות והן ברוחניות, דהיינו שאינו יכול להתפלל או לעשות מה שצריך בעבודת ה', שזה גם כן בכלל מחלוקות. והתענית מועיל לזה להכניע הלב לדבק הרצון בהקדוש ברוך הוא ולעשות שלום.

התענית מחיה המתים, היינו שמחיה הימים שעברו בחושך ואין להם שום חיות. כי מי שפוגם איזה יום שאינו עושה בו מצוות ומעשים טובים, מכל שכן כשחס ושלוש עושה בו רע חס ושלוש, אזי אין לאותו היום חיות והוא ממת אוטו היום, עיין פנים. והתענית מחיה הימים המתים הללו. והכל לפי התענית, וכל מה שמתענה ביותר, כך הוא מחיה יותר ימים המתים שעברו בחושך.

על ידי התענית זוכה לשמחה, וכפי ימי התענית כן זוכה לשמחה. מה שמתענין על חלום לא טוב, הוא כדי להמשיך שמחה על ידי התענית כנ"ל, שזה עיקר תקון החלום. על כן מי שאינו רוצה להתענות על החלום אומרים לו המטיבים לך אכול בשמחה לחמך. כי עיקר התקון על ידי השמחה. ביום התענית, טוב לומר פרשיות של הקרבנות של ספר ויקרא, כמו שהם מסודרים כבר במעמדות.

תפילה

(ליקוטי תפילות חלק א – תפילה קא)

... ובכן, באתי לפניך בעל הרחמים, בעל הישועות, "גדול העצה ורב העלילה" שתורני באמת דרכי התשובה, ותהיה עמי תמיד ותדריכני בכל עת ושעה בדרך הישר באמת, באופן שאזכה מהרה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת חיש קל מהרה, ותורני ותלמדני הדרך האמת לאמתו איך להתנהג בעניין

התעניות, אשר גלית אוזננו בכמה מקומות בדברי רבותינו זכרונם לברכה, גודל עוצם מעלת הצום והתענית שהוא עיקר התשובה. אבל לעומת זה נמצא בכמה מקומות שאסור להתענות בלי רשות החכם האמת, ובפרט מי שהוא בן תורה, שהזהירו עליו רבותינו זכרונם לברכה, בכמה מקומות שלא ירבה בתענית, שלא יתבטל מדברי תורה. ואתה, ה' אלקים אמת, לפניך נגלו כל תעלומות לב וכל הספקות שיש בלבי על זה, ומלבד רבוי המניעות שיש לי על עניין התענית מצד כבד העניין בעצמו, נוסף לזה רבוי מניעות המוח מצד הספקות הרבים שבלבי על עניין התענית כאשר הזכרתי לפניך. על כן באתי לפניך, מלא רחמים, שתזכני לידע בכל עת איך להתנהג בעניין זה ובכל העניינים הנוגעים לעבודתך, ולא אבלל את דעתי הרבה באלו הספקות, כדי שלא לבטל עצמי ממעט עבודתך, רק אזכה מאתך לישוב הדעת אמת. ותדריכני באמתך ותלמדני בכל עת איך להתנהג בכל העניינים ובפרט בעניין זה של תענית.

ואזכה על ידי התענית להכניע ולבטל גשמיית גופי הרע, ואזכה לבטל המחלוקת הגדולה ולהמשיך שלום גדול בכלליות ובפרטיות, הן עוצם המחלוקת מבני העולם, שהם קמים תמיד כנגד הרוצים לכנוס בקדושת ישראל באמת, שעומדים כנגדם כמה מיני חולקים ומונעים ומלעיגים בכמה אופנים להטותם מנקודת האמת, הן עוצם המחלוקת שבלב, שכל מה שאנו רוצים לעשות בעבודתך, מונעים אותנו הרבה מאד בלי שיעור, אשר כמעט "כשל כח הסבל" כי כל מה שאני רוצה להתגבר לטהר מחשבותי ורעיוני, מתגברים כנגדי בלבולים רבים במחשבות זרות והרהורים רעים, אשר כל זה נקרא מחלוקת. וכנגד כל אלו המחלוקות צריכין תעניות, כאשר גלית לנו בהתורה הזאת. על כן רחם עלינו למען שמך, והורני ולמדני וזכני לשום אל לבי להבין ולהתענות הרבה כרצונך הטוב באמת, באופן שאזכה על ידי התעניות להכניע ולבטל כל מיני מחלוקת.

ואזכה להכניע ולבטל כל הרצונות הפגומים שלי לבטל כולם כנגד רצונך ולדבק לבי באמת אליך ולעבודתך האמתית, ולא אסור מרצונך ימין ושמאל מעתה ועד עולם. ועל ידי זה תזכני שיתבטלו כל רצונות אחרים של המונעים והחולקים כנגד רצוני, ולא יהיה כח לשום מונע וחולק לבטלני, חס ושלום, מעבודתך האמתית אפילו כחוט השערה, ויתבטלו כל מיני מחלוקת שבעולם, הן מחלוקת מבני העולם, הן מחלוקת שבלבי, הכל יתבטל לגמרי. ואזכה לשלום גדול באמת בכל הבחינות, באופן שאזכה לשום אלך באמת, ולהיות כרצונך הטוב באמת מעתה ועד עולם.

סיפור

(השמטות, יד)

מיחיאל בן ר' ארקעס, מנכדי רבינו ז"ל (שנשתדך עם גזע הרב רבי שניאור זלמן מלאדי ז"ל), איך שנתעלה בגדולה ועשירות מעט, והכיר בו מוהר"ני ז"ל שיש לו מעט הרמת רוח, והוכיחו מוהר"ני ז"ל, ואמר לו: אתה חושב שדוד המלך, עליו השלום, כשצעק לפני השם יתברך: **הצילני מטיט ואל אטבעה**, היה בשפלות המדרגה! אלא היה מלך ככל המלכים ומושל על המלכים, והיה הולך בבגדי מלכות ונימוס מלכים, והיקאפעלעו [המקלה] היתה מנגנת אצלו, והיו סביבו שרים וכ"ו - ומשם היה צועק: **הצילני מטיט ואל אטבעה**.

השתפכות הנפש

(סימן לב)

אמר: בוודאי נמצאים כשרים, אף על פי שאין להם התבודדות, אבל אני קורא אותם מבוהלים ומבולבלים (פלוטים), ופתאום כשיבוא משיח ויקראו אותם - יהיו מעורבים ומבולבלים. אבל מי שמתנהג בהנהגה הקדושה של התבודדות, יהיה דומה כמו האדם אחר השינה, שדעתו נוחה ומיושבת היטב, כן יהיה דעתו נוחה ומיושבת עליו בלי מהומה ובלבול.

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסר, צ"ל - כ"ה)

[...] השיירה עזבה אותי, ר' ישראל נשאר לבד במדבר, חולה בעיניים. אז הוא נודר שאם השם יציל אותי, הוא יקדיש את כל ימיו רק לעבודת השם] נו, נו, אני צעקתי...

זה ביער שומעים את הקולות רחוק מאד, אז אני שמעתי קולות של סוסים, שהסוסים הולכים עם ברזלים, אז אמרתי: "אולי זה ישועה!"

וככה היה, זה היה ישועה. באו שני סוסים עם רוכבים וראו אותי שאני מהדמעות של עיניים היה רטוב הבגדים, והם התאנחו על המצב שלי, אז הם אמרו לי: "מה אנחנו יכולים לעשות בשבילך?" אמרתי: "מה אני יכול לבקש מהם, הם רואים את המצב שלי". הם אמרו שהם הולכים לכפר ושמה הם יאמרו שאני בורח מן הצבא, אז חיילים מהכפר הם כבר יתפסו אותי. אז הם החליטו: "צריכים להביא אותו לכפר". והם הלכו ולא ראיתי אותם.

נו, באו חיילים והם תפסו אותי ולא רצו לעזוב אותי, והם רכבו על סוסים ואמרו לי שאני אלך אחריהם, אמרתי: "מה, אני יכול ללכת אחרי סוסים?" אני הלכתי על ארבע, לא הלכתי על שנים, הלכתי על ידיים ורגלים. נו, אני יכול ללכת אחרי סוסים, מה זה!

והם ישבו על הסוסים והראו לי: "ככה תלך אתנו".

נו, הלכתי אתם, אני חשבתי שהם יחכו עלי, אבל אני רואה שהם יושבים על הסוסים ומחכים לצאת, ואני ראיתי את הסוסים אתם ואני אחריהם... אני הלכתי אחרי הסוסים, אחר כך הפסקתי לראות הסוסים, אבל היה לי שביל, אז הלכתי על השביל הזה עד שהגעתי למקום שרועים הבהמות, עזים. אוי, אוי, אינני יכול לספר הכל...

אני בקשתי שיתנו לי מים לשתות, אני הייתי צמא, אז הם הביאו לי קפסא כזה גדולה עם לבן. הוי זה היה נס, בלי זה הייתי מת. כאילו אני לא הייתי צריך לא לאכול ולא לשתות.

אחר כך בא ערבי עם סוס, אבל הערבי היה עני ולא היה לו סוס טוב רק כולו היה פצעים, אז בקשתי אותו שיתן לי את הסוס, אמרתי: "תן לי, אתה תבוא לצמח שמה יש לי משפחה עשירה, הם יתנו לך הרבה כסף אם תקח אותי", אז הוא לקח אותי, אחר כך הוא התחרט.

על כל פנים הם לקחו אותי לטבריה דרך הים ואני באתי הביתה. ושמה בטבריה אלו שהלכו רגלי הם ספרו שבאו גזלנים ולקחו מאתם כל מה שהיה להם, אז אמרו להם שזה בשביל שהם הניחו אותי ולא עזרו לי. הם ספרו להמשפחה שלי שאני נשארתי, לא יודעים באיזה מקום, אני לבד. והיה לי פצעים על הרגלים, הלכתי על בוך. הרופאים בדקו לי את הרגלים ואמרו: "אסור ללכת למקוה, אם תלך למקוה, תמות". אני לא שמעתי, "אני, לא מקוה?!" אז אני הלכתי למקוה וריח של הרגלים היה נורא. השם יתברך עזר לי, אני סבלתי וסבלתי עד שעברה המחלה עד שנשארתי בחיים...

אני ראיתי המצב שלי איפה שאני נמצא, אדם חולה לא יכול ללכת, בלי מים, בלי לחם, מה יהיה מזה? וגם כן חיות רעות. אבל אני עשיתי צעקות כאלו.. אמרתי: "אין לי ממי להתבייש, פה אני יכול לצעוק". אז אני צעקתי עד השמים!

אני כבר התייאשתי, אבל אמרתי: "רבונו של עולם, אתה כל יכול, אם אתה תוציא אותי בחיים מכאן, אז אני מקדיש את כל ימי חיי רק לעבודת השם".

אוי, לא זכיתי לקיים את הנדר, לא זכיתי. היה רעב, כן. היה רב שהוא ראה מה שאני סובל והוא התיר לי עם עוד רבנים את הנדר. אני ספרתי לו, אז הוא אמר: "אפשר להתיר".

אבל רק זה לבד, השם יתברך הוציא אותי ממקום כזה, ממקום מוות מקום כזה, לא היה מי שיטפל בי, מי שיעזור לי, ונצלתי. השם יתברך הציל אותי. זה אי אפשר לשער במוח, אני לא יכול לספר הכל... (ההמשך יבוא)

מכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב קבו)

לבי יקירי, החושב מחשבות ותחבולות ועצות, איך להגדיל ולפרסם בעולם שם הצדיק הגדול האמתי, בחינת משה רבינו, המשבר ומכניע ומכלה ומבטל האמונות הכוזביות, המחשיכים עיני העולם ומעלימים ומסתירים את הצדיק האמתי, ומפרידים הרגלים מן הראש, היינו שעושים פירוד בין כלל ישראל שהם בחינת רגליו, ובין הצדיק שהוא ראש בני ישראל, שעל ידי זה העולם מחוסר אמונה. ועל ידי זה נתגברו החכמות חיצוניות ונתרבו ספרי מיונות וכפירות, שמטילים שטאה ואיבה בין ישראל לאביהם שבשמים. ה' יאריך ימין טובב אמתי ובענימות אמתי ונצחי.

לעילוי נשמת מרת בלרה בת דיאמנטא , ת.נ.צ.ב.ה.